

Natur

Klimaforandringer

Klimaforandringer gør sig stærkt gældende i disse år. Vi oplever stærke storme og hyppige skybrud og oversvømmelser.

Nedbørsmængden er stigende. Den årlige nedbør er på 150 år steget med over 100 mm, mest de senere år. Der falder mest regn i Syd- og Vestjylland, som også modtager regnafledning fra det centrale Jylland.

Vandstanden i havene stiger pga. den globale opvarmning og smeltning af isen ved polerne og Grønland. Havspejlsstigningen i Danmark vurderes over de næste 100 år at blive omkring 1 m, måske mere.

Grundvandet stiger ligeledes markant og er i nogle egne af landet blevet 1-2 m højere på få år.

Omvendt sker der i Danmark en **landhævning**, som i området omkring Skjern udgør ca. 0,4 mm pr. år.

Konsekvenserne af de store vandmængder i dele af landet er voldsomme, både for landbruget og for den almindelige husejer. Én løsning kunne være at lade åer og vandløb brede sig, tage landbrugsjord ud af dyrkning i nogle egne samt opgive beboelse på lavtliggende områder. Det vil betyde økonomisk tab for landmænd og husejere. En anden mulighed er at forbedre vandafledningen ved at grave bække og åer dybere og bredere. Dette har konsekvenser for flora og fauna i vandløbene.

Under alle omstændigheder stiller klimaforandringerne krav om langsigtet planlægning og omfattende investeringer af stat, kommuner – og borgere.

Klimadæmningen ved Skyggehusevej

Skyggehusedæmningen blev etableret i 2018 for at begrænse fremtidige oversvømmelser langs Kirkeå i Skjern som dem, der fandt sted 7. september 2014 pga. skybrud og 9. januar 2011 pga. tøbrud.

Den har til formål at opstemme en del af vandet i åen ved højvande, så det midlertidigt bliver oplagret i engene opstrøms dæmningen.

De øverste tilløb til Kirkeå, Slumstrup Bæk og Fasterkær Bæk, udspringer 28-30 m over havet. Vandløbene har derfor et stort men aftagende fald ned til Skjern. I byrummet Urskoven ved P. Th. Graversens Bro ligger bunden af Kirkeå kun 40 cm over havet. Ved skybrud og tøbrud strømmer vandet derfor hurtigt ned mod Skjern, men kun langsomt videre ud mod Ganer Å, Hestholm Sø og Skjern Å. Derfor kan der let opstå oversvømmelse i Skjern by, enten direkte fra vandløbet eller ved tilbageløb gennem de lavtliggende regnvandsledninger, som til dagligt leder byens overfladevand ud i Kirkeå.

Ved projekteringen af Den Grønne Korridor Skjern ønskede man at indtænke klimasikring i projektet og foreslog en forsinkelsesdæmning ved Skyggehusevej. Desuden blev den nye sti syd for Kirkeå i byrummet Skovkanten hævet, så den samtidig fungerer som dæmning. Herved er bebyggelsen ved Vester Birk sikret mod oversvømmelse, hvis man senere beslutter at etablere yderligere forsinkelse af vandet i Kirkeå ved Ringvejen.

Således byder Den Grønne Korridor Skjern ikke kun på rekreative oplevelser – den bidrager også til klimasikringen.

Du finder vej til Skyggehusedæmningen således:

Følg stien øst om Storkesøen, over Kirkeå til plantagen. Tag stien til venstre (gul rute). Hvor den krydser den store grussti, gå til venstre og følg rød rute forbi hængekøjehytten til P-pladsen. Hold til venstre ad grusvej. Hvor den udmunder i Skyggehusevej, ses dæmningen til venstre.

Læs mere om oversvømmelser i Skjern og omegn på informationsplancherne i Anlægget og Klosterengen.

